



„ТЪРГОВСКА БАНКА Д” АД

Оповестяване съгласно чл.70 на ЗКИ във връзка с прилагането на част осма от Регламент (ЕС)№ 575/2013 на Европейския парламент



ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

2015 ГОДИНА

НА ИНДИВИДУАЛНА ОСНОВА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото оповестяване на „Търговска Банка Д“ АД е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента), Директива 2013/36/ЕС (Директивата) и приетите от Банката Правила за оповестяване.

Целта на оповестяването е да повиши информираността на клиентите, контрагентите и инвеститорите за поетите от Банката рискове, както и да представи методите за тяхната оценка и управление.

Настоящото оповестяване включва изчерпателна информация за събития, позволяващи на участниците на пазара да правят оценка на ключова информация за Банката, като мащаби и разнородност на дейността и, капитал, степени на риск, процеси за оценка и управление на риска и на тази основа – на рисковия профил на Банката.

В допълнение на настоящото оповестяване може да бъде разглеждана информацията включена във финансовите отчети и доклада за дейността на Банката към 31.12.2015 год. оповестени на интернет страницата на Банката.

II. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

„Търговска Банка Д“ АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк“ (България) АД) е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, бул. „Ген. Тотлебен“ № 8. Банката има издаден пълен лиценз за извършване на банкова дейност в страната и чужбина. Финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

III. ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Банката е приела политика за управление на риска, в която са заложили методи и процедури за разпределяне на рисковете, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Както ръководството, така и служителите, съблюдават тази политика и в процеса на вземането на решенията се ръководят от установените в нея принципи.

Основните цели и задачи, които си поставя Банката са:

- Навременното идентифициране на рискове, съпътстващи дейността ѝ;
- Въвеждане и прилагане на надежни контролни системи за наблюдение, измерване и оценка на риска;
- Създаване на цялостна система от правила и процедури за поемане на допустимите за Банката рискове.

Кредитен риск

Кредитният риск, породен от вероятността предоставените кредити да не бъдат издължени в рамките на договорените срокове или изобщо да не бъдат погасени, е

основният риск в дейността на Банката, поради което управлението на експозициите към кредитен риск е приоритет на Ръководството на Банката.

Банката е разработила политика и процедури по отношение на одобрението на кредитните предложения и управлението на кредитните експозиции.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, поради неочаквани и неблагоприятни промени в пазарните цени (например лихви, валутни курсове, цени на акции и суровини и др.), в резултат на което пада пазарната стойност на активите на Банката.

Лихвен риск е потенциалната загуба от неблагоприятни промени в справедливата стойност на лихвено-чувствителните позиции след промяна на пазарните лихвени равнища. Лихвеният риск възниква при наличие на експозиция в лихвено-чувствителни инструменти. Лихвен риск съществува при наличие на дисбаланс в падежната структура на лихвено-чувствителни активи и пасиви.

Валутен риск е рискът от негативни промени в стойността на позициите в чужда валута, породени от промени във валутния курс. Позициите в чужди валути носят валутен риск. Валутен риск се поражда както от Банков, така и от Търговски портфейл. Валутният риск се отразява в баланса и в отчета за доходите на Банката, тъй като активите и пасивите на Банката подлежат на ежедневна преоценка.

Ценови риск е риск от потенциална загуба от неблагоприятни движения на цените на акциите или другите преки или непреки инвестиции на Банката, които се класифицират в търговски портфейл.

В „Търговска банка Д“ АД пазарният риск се наблюдава и контролира чрез изградена лимитна система.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича най-вече от трансформацията на срочната и валутната структура на активите и пасивите. Банката разграничава и управлява следните видове ликвиден риск:

- Краткосрочен ликвиден риск;
- Риск при осигуряване на финансиране;
- Ликвиден риск, породен от пазарните условия.

Операционен риск

„Търговска банка Д“ АД разглежда операционния риск като отделна категория риск и се придържа към принципите на Базелския комитет по банков надзор, приемайки ги като основополагащи в управлението на операционния риск. Ролята на Правилата за управление на операционния риск е да спомогнат за въвеждането във всички структурни

звена на Банката на надлежно оформена и съгласувана методология за откриване, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционните рискове, с които те се сблъскват в процеса на ежедневната си дейност.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите по управление на рисковете от Управителен Съвет и одобряването им от Надзорен Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на рисковете в Банката са създадени и постоянно действат следните органи, които са свързани с процесите по предоставяне, наблюдение и оценка на риска:

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) - орган за управление на ликвидността, компетентен да подготвя планове за действие в случаи на непредвидено изтичане на парични средства, дължащо се на неочаквани събития или неблагоприятни обстоятелства, като отчита възможното въздействие на алтернативни сценарии по отношение на Банката или на пазара като цяло, както и комбинация от тях; извършва текущ контрол и анализ на капиталовата адекватност на Банката и при необходимост предлага на УС проект на решение за промяна на структурата на активите и пасивите и възможностите за диверсификацията им; разглежда всички политики, правила, процедури и лимити отнасящи се до управлението на всички видове риск и ги предлага за одобрение на Управителния съвет, анализира текущото състояние на активите и пасивите на „Търговска банка Д“ АД, наблюдава, рисковете свързани с управление на ликвидността на Банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити или при извънредни ситуации.

Кредитен комитет - постоянно действащ колективен орган, чиято основна дейност е насочена към оценка на кредитния риск, произтичащ от конкретни кредитни сделки или обща кредитна експозиция на лице или група свързани лица и одобрение на параметрите по тях в рамките на своите компетенции, като със своите предложения и решения съдейства за увеличаване на кредитния портфейл чрез ефективен подбор на кредитните сделки

Провизионен съвет - специализиран консултативен и контролен орган към УС на Банката, чиято основна дейност е насочена към минимизиране на риска от загуби на Банката, посредством системата за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции; извършва оценка и класификация на рисковите експозиции; взема решения за проценти за загуба от обезценка по МСС 39 и риск от загуба по всяка класифицирана рискова експозиция и по портфейлите от редовни експозиции със сходни

рискови характеристики; взема решения за реструктуриране на рискови експозиции и предлага на УС тяхното одобрение.

Комисия за оценка на рискови събития - специализиран вътрешен орган на ръководството на „Търговска банка Д“ АД в областта на управлението и контрола на операционния риск; взема решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на евентуално възникналите загуби, анализира регистрираните в счетоводните регистри данни.

Комисия по разглеждане на жалби, сигнали и възражения - постоянно действащ колективен орган, който отговаря за разглеждане на жалби, сигнали и възражения, подадени до „Търговска банка Д“ АД, като обсъжда, анализира и взема решения по случаите, с които е сезиран.

Комитет за сигурността на информационните системи - изпълнява планираща и координационна функция по отношение на дейностите, свързани със сигурността на информационните системи в Банката, одобрява процедурите по прилагане на правилата за информационната сигурност и ги предлага за одобрение от Управителния съвет на Банката.

Други:

Комитет за управление на плана за действие в кризисни ситуации - отговаря за изготвянето на "План за действие в кризисни ситуации" в Банката, отговаря за избора на методика за тест на плана за непрекъсваемост, отговаря за цялостната организация и провеждането на тестове, извършва анализи по възможностите за извършване на застраховки с цел възвръщане на загубите при рискове, които не могат да бъдат контролирани изцяло.

Други: Кординационна група по прилагане на мерките срещу изпиране на пари, финансиране на тероризъм и специализиран нормативен контрол, Комитет по условията на труд, Комисия по проблемни кредити, Одитен комитет, Комисия за общи услуги, Комисия за ИТ услуги.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създавала ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, генериращи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска.

Системата за измерване и отчитане на риска обхваща мониторинг, контрол, идентифициране и измерване на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.

Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката.

Банката има система от лимити, която да помага за ефективно управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, видове ценни книжа, правомощия и др.

Редуциране на риска

Възможността на Банката за поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основния инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити.

IV. СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Обща информация

Базовият собствен капитал от първи ред се състои от елементите на базовия собствен капитал от първи ред след прилагане на корекциите изисквани от чл. 32-35 от Регламента. Елементи на базовия собствен капитал от първи ред на „Търговска банка Д“ АД са изплатените капиталови инструменти(регистриран и внесен капитал), неразпределената печалба и други резерви. От елементите на базовия собствен капитал от първи ред се приспадат нематериалните активи. За формирането на базовия собствен капитал от първи ред се вземат в предвид и корекциите на приспаданията, дължащи се на преходни разпоредби.

Банката не формира допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред.

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подход на базисния индикатор за операционен риск.

Елементи на собствения капитал

Собственият капитал на индивидуална основа на „Търговска банка Д“ АД към 31.12.2015 год. е в размер на 90 191 хил. лева.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ (СА1)-БАЗИСНИ ДАННИ	
Позиция	Сума
Изплатени капиталови инструменти	75 000
Други резерви(неразпределена печалба от минали години)	15 431
(-) Брутна сума на други нематериални активи	-344
Натрупан друг всеобхватен доход	261
Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	49
Превишение на сумата, която се приспада от позициите на допълнителния капитал от първи ред над	-206
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	91 191
ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	0
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	90 191
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	0
СОБСТВЕН КАПИТАЛ(КАПИТАЛОВА БАЗА)	90 191

Регистрираният акционерен капитал на банката към 31 декември 2015 г. възлиза на 75,000 хил. лв., разпределен в 75,000 бр. обикновени поименни безналични акции с „Търговска банка Д“ АД

право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева. Капиталът на банката е собственост на г-н Фуат Гювен, като се притежава от него пряко - 66,7 % дялово участие и чрез компанията ФОРТЕРА ЕАД с ЕИК 175194303 - с участие в капитала от 33,3 %.

Законовите резерви са заделени по силата на местното законодателство, в съответствие с изискванията на търговския закон. При определяне размера на капитала от първи ред се приспада стойността на вложенията в Банката в нематериални активи в размер на 344 хил. лева.

V. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Вътрешен анализ на капитала

В съответствие с разпоредбите на чл.73 от Директивата, Банката извършва редовен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, който тя счита за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които тя е или може да бъде изложена (вътрешен капитал), като използва надежни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала е в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката.

Осъществяваният в Банката вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е или може да бъде изложена в дейността си.

Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- Анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове – текуща и прогнозна оценка;
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал – текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели;
- Анализ на разпределението на необходимия капитал – периодична оценка на изпълнението на стратегията на Банката за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен и операционен риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Анализът на вътрешния капитал и капиталова адекватност на Банката се базира на добре установени процеси и системи за управление и контрол, включващи принципи на ръководството, управление на риска и стратегическо планиране. В допълнение други ключови компоненти са стрес-тестовите и редовно провежданите симулации, основани на предварително разработени сценарии. Информационната база включва ежемесечни справки за собствен капитал, размер и структура на активните операции, доклади за проявление на рисковете и системата от утвърдени лимити.

Рисковият профил на Банката и допустимите степени на поемания риск служат като начална точка за процеса по оценка на вътрешния капитал. При всяка съществена негова промяна процесът на вътрешен анализ на адекватността на капитала(ВААК) подлежи на преглед, в допълнение на периодичния годишен преглед.

Капиталовото планиране в Банката е функция на определения рисков апетит и капиталовите изисквания.

Капиталови изисквания по класове експозиции

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск, а по отношение на операционния – подхода на базисния индикатор.

Рисково-претеглените активи се измерват според класа на дадена експозиция, отчитайки присъщия кредитен, пазарен и лихвен риск, както и наличните обезпечения или гаранции.

Подобен е и подходът за определяне на рисково-претеглените стойности на задбалансовите ангажименти, които се коригират с конверсионни фактори за дадения клас ангажимент.

Капиталовите изисквания за кредитен риск обхващат кредитен риск и риск от разсейване на банковия портфейл, риск от контрагента за цялостната дейност и сетълмент риск на търговския портфейл. Банката не заделя капитал за сетълмент риск, поради липса на основание за съществуване на такъв риск.

Към 31.12.2015 год. капиталовото изискване за кредитен риск е 31,481 хил. лева.

Капиталовите изисквания за пазарен риск обхващат позиционен, валутен и стоков риск за цялостната дейност.

При изчисляване на общия позиционен риск Банката използва падежен подход, при който дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент се разпределят съобразно остатъчния им срок до падежа, а инструменти с плаващ лихвен процент в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент. След това нетните позиции се претеглят и съчетават по падежни интервали и след това по зони. Остатъчната несъчетана част от претеглената дълга или къса позиция представлява несъчетана позиция за съответната зона. Не са определени капиталови изисквания за позиционен риск за инструменти в търговски портфейл към 2015 година, тъй като Банката не разполага с инструменти в този портфейл.

Банката изчислява капиталово изискване за валутен риск, когато общата нетна открита валутна позиция превишава 2% от собствения капитал.

Банката изчислява общата нетна открита валутна позиция, като:

- Изчислява нетна позиция за всяка валута поотделно;
- Преизчислява нетните позиции във всяка валута в ледова равностойност;

- Сумира поотделно късите и дълги позиции, при изчисленията не се взимат в предвид позициите в лева и евро;
- Общата нетна валутна позиция е по-голяма от общата нетна дълга и общата нетна къса позиция.

Банката няма позиции в стоки и стокови деривати.

Към 31.12.2015 год. капиталовото изискване за валутен риск е 647 хил. лева.

Операционният риск е изчислен по метода на базисния индикатор и представлява 15 % от средния брутен доход на Банката за последните три години (2014, 2013 и 2012).

Към 31.12.2015 год. капиталовото изискване за операционен риск е 3, 831 хил. лева.

През отчетната финансова година Банката е спазвала всички изисквания за регулаторен капитал и е поддържала общата капиталовата адекватност над минималните регулаторни изисквания.

Капиталовите съотношения към 31.12.2015 год са както следва:

- Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 20,07% при минимално изискуемо 4,5%;
- Съотношение на капитала от първи ред – 20,07% при минимално изискуемо 6%;
- Съотношение на обща капиталова адекватност – 20,07% при минимално изискуемо 8%.

Банката изчислява своите съотношения на капиталова адекватност, както следва:

- Съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовия собствен капитал от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на капитала от първи ред е капитала от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на обща капиталова адекватност е собствения капитал, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката.

СЪОТНОШЕНИЯ	
Позиция	Сума
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	20,07%
Излишък(+)/Недостиг(-) на базов собствен капитал от първи ред	70 001
Съотношение на капитала от първи ред	20,07%
Излишък(+)/Недостиг(-) на капитала от първи ред	63 259
Съотношение на обща капиталова адекватност	20,07%
Излишък(+)/Недостиг(-) на общия капитал	54 269

В таблицата по-долу са представени Рисково претеглените активи(РПА) за кредитен, пазарен и операционен риск и Капиталовите изисквания(КИ) към 31.12.2015 година.

	РПА	КИ
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ	449 483	35 959
РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ	393 507	31 481
Стандартизиран подход	393 507	31 481
Класове експозиции при стандартизирания подход с изключение на секюритизиращи позиции	393 507	31 481
Централно правителство или централни банки	2 742	220
Регионални правителства или местни органи на власт	4 441	355
Институции	80 992	6480
Предприятия	55 840	4467
На дребно	34 915	2793
Обезпечени с ипотека върху недвижими имоти	82 665	6613
Експозиции в неизпълнение	73 426	5874
Капиталови инструменти	1 034	83
Други позиции	57 452	4596
ОБЩ РАЗМЕР НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ КЪМ ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	8 088	647
Валута	8 088	647
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	47 888	3 831
Подход на базисния индикатор за операционен риск	47 888	3831

В новата надзорна рамка (Регламент и Директива) и Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери на банките са предвидени капиталови буфери, които банките следва да поддържат допълнително освен базовите изисквания.

Управителния съвет на БНБ прие решение банките в България да поддържат предпазен капиталов буфер от 2,5 % и буфер за системен риск от 3% с цел запазване на натрупаните до сега капиталови резерви в банковата система.

Към 31.12.2015 год. Банката поддържа предпазен капиталов буфер от базовия си собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от РПА и буфер за системен риск 3% от РПА в размер на 24,722 хил. лева.

Съгласно политиката на Банката за определяне на вътрешен капитал, който да покрива поетите рискове, ръководството се стреми да поддържа стойности на капиталовите съотношения както следва:

- Обща капиталова адекватност над 13,50%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност от 8%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на капитала от първи ред над 11,5%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на капитала от първи ред от 6%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на базов собствен капитал над 10%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на базов собствен капитал от 4,5%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%.

В Банката се извършва регулярен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за всички рискове в Банката.

В резултат на преглед на процесите, съгласно правила за вътрешен анализ адекватността на капитала в Банката се заделя допълнителен капитал както следва:

I. РИСКОВ ПРОФИЛ	РЕГУЛАТОРНО КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ	ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ СПОРЕД ИСААР	ОБЩО КАПИТАЛ
Кредитен риск	31 481	407	31 888
Пазарен риск	647	2 500	3 147
Лихвен риск в банков портфейл	0	1 500	1 500
Операционен риск	3 831	1 415	5 246
Буфери	24 722	0	24 722
ОБЩО ПО Т. I	60 681	5 822	66 503

СЪОТНОШЕНИЯ НА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ	СЪОТНОШЕНИЯ, СЪГЛАСНО ИЗИСКВАНИЯТА НА ПАКЕТ CRD IV	СЪОТНОШЕНИЯ НА БАЗАТА НА ИСААР
Обща капиталова адекватност	20,07%	18,32%

VI. ПОКАЗАТЕЛИ ОТ СИСТЕМНО ЗНАЧЕНИЕ

„Търговска банка Д“ АД не е глобално системно значима институция.

VII. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА

Сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента се сключват с местни и чуждестранни банки, идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнонормативната уредба на Банката. Контрагентният риск се измерва чрез присъждане на вътрешен рейтинг за всяка банка. Присъждането на вътрешен рейтинг се извършва чрез:

- Съобразяване с официален краткосрочен и дългосрочен рейтинг на определена държава или банка, присъден от следните международни рейтингови агенции: Moody's, Standart&Poor's или Fitch Ratings;
- Вътрешна оценка на банка контрагент изготвена от банката при липса на присъден официален рейтинг от агенция посочена по-горе. Изготвянето на вътрешна оценка на банка контрагент се извършва чрез „Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките – контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние”.

Въз основа на изготвения вътрешен рейтинг се определят лимити към всеки контрагент. Управителният съвет на Банката утвърждава правилата за оценка и контрол на контрагентния риск, актуализациите към тях, включително и лимитите за отделните рискови експозиции.

Разпределението на експозициите към банки според кредитния рейтинг е както следва:

<i>Въз основа на рейтинг на Moody's</i>	хил.лв.	%
<i>С присъден кредитен рейтинг</i>	43 119	88%
<i>Безприсъден кредитен рейтинг</i>	5 978	12%
Общо	49 097	100%

VIII. КОРЕКЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

Дефиниции за просрочие и обезценка

Критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, оценка на риска и прегледа за обезценката са дефинирани във вътрешни правила на Банката.

Към всяка дата на изготвяне на баланса се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка.

Кредитният риск в Банката се оценява в два аспекта:

- *Клиентски риск* – риск от вероятността клиентът да не изпълни или да се окаже в невъзможност да изпълни условията по договора;
- *Риск от обезпечението* – риск от понасяне на загуби, ако не е осигурено подходящо обезпечение или няма контрол върху него.

В банката има утвърдена практика за предварителен и последващ анализ на възможността кредитополучателите да изпълнят своите кредитни задължения. Първоначалната оценка на кредитния риск при корпоративни кредитополучатели се базира на:

- Правен статус;
- Общо финансово състояние;
- Обект на кредитиране;
- Предлагани обезпечения.

Последващата оценка на кредитния риск, за целите на определяне на необходимата обезценка по кредитните експозиции, се извършва на база вътрешни правила за оценка и класифициране на рисковите експозиции, като определянето на риска от загуба и необходимостта от обезценка се извършва на базата на:

- Допуснат срок на забава;
- Анализ на финансовото състояние на кредитополучателя;
- Анализ на достатъчността на източниците за обслужване на задълженията и на обезпеченията служещи за гаранция.

Във вътрешните си правила банката е приела, че обезпечението не може да служи като фактор за класификация на рискова експозиция, но същото оказва влияние при определяне размера на провизиите за обезценка.

Съгласно Вътрешните правила на Банката, просрочията до 30 дни са индикатор за временни затруднения и основание за засилен мониторинг от страна на специализираните звена в Банката. При наличие на обективни доказателства за влошаване на дадена експозиция, последната се оценява и класифицира въз основа степента на кредитен риск, срока на забава на изискуемите суми, оценката на финансовото състояние на длъжника и вероятните източници за изплащане на задължението. Банката оценява и класифицира рисковите си експозиции в четири категории - редовни, под наблюдение, необслужвани и загуба.

Когато Банката има повече от една кредитна експозиция към лица, разглеждащи се като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висок риск. Върху тези експозиции се извършва непрекъснат мониторинг от Дирекция „Контрол на риска“ в Банката.

Банката формира провизии за загуба от обезценка на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите и вземанията се представят нетно, като отчетната стойност се намалява с начислените разходи за обезценка, съгласно МСС 39. Увеличението на стойността на провизиите за загуба от обезценка намира отражение в отчета за всеобхватния доход.

Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания и техники за редуциране, разпределена по класове експозиции

Общата нетна коригирана стойност след конверсия на експозициите към 31.12.2015 г. е 699 968 хил. лева, разпределена по класове по следния начин:

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията след провизии и техники за редуциране			
	Балансови позиции	Задбалансови позиции	Общо	Относителен дял (%)
Централни правителства или централни банки	179 593	0	179 593	25,66%
Регионални правителства или местни органи на власт	21 607	597	22 204	3,17%
Институции	95 224	2916	98 140	14,02%
Експозиции към предприятия	55 796	2 871	58 667	8,38%
Експозиции на дребно	52 808	2 759	55 567	7,94%
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	122 271	11 250	133 521	19,08%
Експозиции в неизпълнение	57 581	14	57 595	8,23%
Експозиции в капиталови инструменти	1 034	0	1 034	0,15%
Други позиции	85 985	7 662	93 647	13,38%
ОБЩО	671 899	28 069	699 968	100,00%

Позициите включват всички активи на Банката, с изключение на сумите отразени като намаления от Капиталовата база. Задбалансовите експозиции са съставени от неусвоени суми по разрешени кредити и издадени банкови гаранции и акредитиви.

Географско разпределение

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията след провизии и техники за редуциране				
	България	Други европейски страни	Австралия	Америка	Азия
Централни правителства или централни банки	168 707				10 886
Регионални правителства или местни органи на власт	22 204				
Институции	20 623	55 864	695	1 255	19 704
Експозиции към предприятия	58 667				
Експозиции на дребно	55 502				64
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	133 521				
Експозиции в неизпълнение	57 595				
Експозиции в капиталови инструменти	1 034				
Други позиции	93 647				
ОБЩО	611 500	55 864	695	1 255	30 654

Експозициите на „Търговска банка Д“ АД са позиционирани основно на българския пазар. Активите на Банката в чужбина са формирани предимно от вземания от кредитни институции.

Разпределение на експозициите по отрасли и класове експозиции

Балансовите експозиции към 31.12.2015 г. са разпределени по класове експозиции след приспадане на обезценките. Разпределението по отрасли в Банковия портфейл е извършено на база Националния класификатор на икономически дейности.

Отрасли	Класове експозиции по смисъла на Регламента								
	Централни правителства и централни банки	Регионални и местни органи на властта	Институции	Предприятия	Експозиции на дребно	Експозиции, обезпечени с недвиж. имущество	Експозиции в неизпълнение	Капиталови инструменти	Други позиции
Граждани и домакинства	0	0	0	0	15 745	16 555	3 323	0	0
Дърво/Хартия/Опаковане	0	0	0	0	1 302	2 030	0	0	0
Енергетика	0	0	0	22 159	1 977	0	0	0	0
Застраховане/Финанси	0	0	6 391	7 092	0	2 202	424	1 034	0
Здравеопазване/Фармация	0	0	0	0	1 926	6 304	0	0	0
Земеделие	0	0	0	1 957	13 072	2 383	971	0	0
Издателска дейност	0	0	0	0	0	566	0	0	0
Компютри и технологии	0	0	0	0	481	74	111	0	0

Култура/Развлечения	0	0	0	70	0	425	0	0	0
Лека промишленост	0	0	0	12 004	992	17 040	2 231	0	0
Недвижими имоти/Лизинг	0	0	0	0	950	3 751	9 923	0	0
Отпадъци/Отпадни води	0	0	0	2 511	1 966	442	1 562	0	0
Публични	0	21 538	0	0	0	0	0	0	0
Строителство	0	0	0	0	1 887	25 650	5 169	0	0
Тежка промишленост	0	0	0	2 110	3 371	1 505	1 101	0	0
Транспорт	0	0	0	3 330	1 954	757	0	0	0
Транспортни средства	0	0	0	0	282	522	80	0	0
Туризъм	0	0	0	0	5	7 545	394	0	0
Търговия	0	0	0	7 962	6 849	32 116	35 035	0	0
Услуги	0	0	0	0	5	1 597	0	0	0
Други	0	0	0	0	1 912	1 187	1 260	0	0
Дългови инструменти	136 264		39 736	0	0	0	0	0	0
Вземания от Банки	43 329	0	49 097	0	0	0	0	0	0
Други активи	0	0	0	0	0	0	0	0	76 404
Общо за класа експозиция	179 593	21 538	95 224	59 195	54 676	122 651	61 584	1 034	76 404

Разпределението на кредитния риск в Банката се анализира на база балансови и задбалансови експозиции по различни критерии:

- По размер на експозицията;
- По класификационни групи;
- По оригинален срок на договаряне;
- Качество на портфейла по отрасли на инвестицията;
- Експозиции към свързани лица;

Риск от концентрация

Банката определя рискът от концентрация като един от най важните потенциални източници на големи загуби, които могат да застрашат текущата ѝ дейност.

По тази причина рискът от концентрация се разглежда както от гледна точка на балансовите експозиции на Банката, така и от гледна точка на задбалансовите и експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти. Концентрационния риск е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като част от общия процес на управление на кредитния риск, но може да се прояви във всеки друг вид риск.

Банката анализира рискът от концентрация както в банковия, така и в търговския портфейл, като при последния се проявява от гледна точка на риск от контрагента, значителна експозиция към определени инструменти или инструменти, чиято стойност се определя от еднакви основни фактори. Към 31.12.2015 г. Банката не отчита търговски портфейл.

В банковия портфейл Банката към 31.12.2015 г. следи рискът от концентрация в следните разрезни на ниво Банка:

- Риск от концентрация в големи експозиции към клиент или група свързани лица по смисъла на чл. 392 от Регламент(ЕС)575/2013;
- Риск от концентрация в отделен кредитополучател – за целта се изготвят анализи на Топ 15 и Топ 20 на експозиции към отделен клиент по договорен размер и по текуща експозиция
- Риск от концентрация по отрасли;
- Риск от концентрация по договорен размер;
- Риск от концентрация по оригинален срок на договора;
- Риск от концентрация по валути;
- Риск от концентрация по региони;
- Риск от концентрация по възраст на кредитополучателя(за физически лица).

IX. ИЗПОЛЗВАНЕ НА АВКО

Банката използва оценките на рейтинговите агенции Moody's, Standart&Poor's и Fitch Ratings за кредитно качество. При определяне на рисковите тегла по стандартизирания подход за кредитен риск външните оценки се съотнасят към степените на кредитно качество за отделните класове експозиции.

Класове експозиции, за които се използват оценки на външни агенции:

- Експозиции към централни правителства;
- Експозиции към международни банки;
- Експозиции към институции;
- Експозиции към регионални и местни органи на властта;

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрени от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитно качество при определяне на рисковете тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност.

X. ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК

Към 31 декември 2015 година Банката не прилага вътрешни модели за изчисляване на капиталовите си изисквания за пазарен риск.

Тези модели се използват само за вътрешни цели и служат за основа на лимитната система на Банката.

XI. ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Въз основа на възприетото определение за операционен риск е създадена стандартизирана рискова структура, при която рискът, свързан с персонала, процесите, IT системите и външния риск са разделени в няколко области подлежащи на мониторинг. Целта на Банката е да предприеме своевременни действия за минимизиране на операционния риск, като дефинира ясно процедурите за управление и мониторинг на Основните средства за измерване на риска са:

- Регистър на загуби от операционен риск на ниво – Бизнес звено и на ниво – Банка;
- Ключови рискови индикатори;
- Регистър на жалбите;

Минималните стандарти за управление на риска са следните:

- Подходяща организация и разпределение на отговорностите;
- Документиране процеса по измерване, мониторинг и управление на риска;
- Периодична оценка на операционния риск и адекватността на контролите и процедурите;
- Своевременно отчитане;
- Минимизиране на риска, чрез периодични обучения и сключване на подходяща застраховка.

Отговорността за идентифициране и управление на риска се носи от директорите на бизнес звената в Банката, както и от висшия мениджмънт.

За целта са разработени Вътрешни правила за управлението на операционния риск, създадено е самостоятелно звено за измерване, мониторинг и отчетност на риска, както и Комисия за оценка на рискови събития. Обобщените данни за загубите от операционни събития се докладват на мениджмънта на Банката на тримесечие.

За вътрешни цели Банката прави изчисления на капиталовите изисквания за операционен риск и по Стандартизиран подход. Брутния доход на Банката се разпределя по бизнес линии.

XII. КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Притежаваните от „Търговска банка Д“ АД капиталови инструменти са в размер на 76 хил. лева и са несъществен дял в сумата на активите на Банката. Те не оказват влияние върху дейността и резултатите на Банката.

Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIII. ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Лихвен риск на търговския и банковия портфейл е риск от намаляване на нетния лихвен доход и икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции на Банката, в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Основният метод, използван от Банката за наблюдение и оценка на лихвения риск е базиран на анализ на несъответствията (GAP анализ), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по матуритетни зони, в зависимост от моментите на тяхната преоценка или падеж (за тези с плаващ лихвен процент) и падеж (за тези с фиксиран лихвен процент). Методът измерва потенциалната загуба на Банката, произтичаща от прогнозни промени на пазарните лихвени проценти при хипотеза за паралелно изместване на лихвените криви. Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIV. СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

В своята дейност „Търговска банка Д“ АД не прилага секюритизация.

XV. ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД

Към 31 декември Банката не прилага вътрешно рейтингов подход за изчисляване размера на рисково-претеглените активи.

XVI. ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Степен, правила и процеси за използване на балансово и задбалансово нетиране

Към 31 декември 2015 година Банката не прилага балансово и задбалансово нетиране като техника за редуциране на кредитния риск.

Правила и процеси за оценка и управление на обезпеченията

В Банката е приела правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защити.

При предоставяне на кредити, за редуциране на поетия кредитен риск, Банката приема подходящи по вид, стойност и ликвидност обезпечения, както следва:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях – чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове – чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество;
- Дълготрайни материални активи – чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Благородни метали, злато, скъпоценни камъни – чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции – чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици;
- Други, приемливи за Банката обезпечения.

Основните принципи при договаряне на обезпеченията са:

- Добре оформена документация;
- Достатъчност за покриване размера на вземането;
- Възможност за бърза реализация на обезпечението(ликвидност).

Остойността на обезпеченията се извършва по:

- „Справедлива пазарна стойност” и се изготвя от оторизирани лица с необходимия опит и квалификация(лицензирани оценители);
- По фактурна стойност за определена категория приети от банката обезпечения;
- Борсови котировки.

Банката изисква предложените и приети обезпечения да бъдат застраховани в нейна полза, при посочени застрахователна сума и покрити рискове.

Банката прилага техники за редуциране на кредитния риск и признава обезпечения в съответствие с Регламент(ЕС)№575/2013.

Описание на основните видове обезпечения, приемани от Банката

Основните видове обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск и определяне на рисково-претеглена стойност на експозициите към 31.12.2015 год. са:

- Финансови обезпечения – парични депозити и дългови ценни книжа, при спазване на изискванията на Регламента;
- Жилищен имот, когато е обитаван или ще бъде отдаван под наем от собственика и когато стойността на имота не зависи от кредитоспособността на кредитополучателя.
- Търговски имот, когато стойността му не зависи от кредитоспособността на кредитополучателите;
- Банкови гаранции.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валутата на кредита или призната дългова ценна книга, чиято пазарна стойност е намалена с 20 %, се прилага рисково тегло 0%.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валута, различна от тази на кредита се прилага рисково тегло от 20%.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху жилищен имот, получават рисково тегло 35%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 70% от пазарната стойност на съответния имот или 70% от ипотечната му заемна стойност.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху търговски имот, получават рисково тегло 50%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 50% от пазарната стойност на съответния имот или 50% от ипотечната му заемна стойност.

Действията на Ръководството на Банката по управление на рисковите фактори и въвеждането на надежни контролни системи, обхващащи управлението на риска, създават допълнителна защита по всяко време от капитал за Банката, съответстващ на общия рисков профил на кредитната институция.

XVII. СВОБОДНИ ОТ ТЕЖЕСТИ АКТИВИ

Обременен с тежести актив означава актив, който е изрично или мълчаливо заложен или е обект на споразумение за гарантиране, обезпечаване или подобряване на кредитното качество на дадена транзакция.

В съответствие с чл. 443 от Регламент(ЕС)№575/2013, Търговска Банка Д АД оповестява следната информация, относно обременени с тежести активи към 31.12.2015 год.

a) Активи на Банката

Активи	Отчетна стойност на обременените	Отчетна стойност на свободните от тежести активи
Дългови ценни книжа	62 271	113 729
Кредити и аванси	0	418 461
Други активи	0	77 706

b) Източници на обременяване

	Съответстващи пасиви
Обезпечени депозити, различни от репо споразумения	49 351

За „Търговска банка Д“ АД обременени с тежести активи са дългови ценни книжа, емитирани от Министерство на Финансите. Те са блокирани с цел обезпечаване наличните парични средства на бюджетните предприятия в Банката.

XVIII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Банката е актуализирала в срок политиките си свързани с възнагражденията, съобразно изискванията на Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

Обобщената количествена информация относно възнагражденията, включваща разбивка по видове дейности към 31.12.2015 год. е представена в следната таблица:

Видове дейности	Надзорен съвет	Управителен съвет	Инвестиционно банкиране	Кредитна дейност	Управление на активи	Корпоративни функции	Независими контролни функции	Други
Брой на служителите	4	4						
Общ брой на персонала			3	99	2	42	5	262
Общ размер на възнагражденията	262	469	98	2 054	27	1 197	121	3 884
от които: общо променливи възнаграждения	0	0	0	0		0	0	0

Към 31.12.2015 година при подбора на членовете на ръководния орган на Банката са приложени следните критерии:

- Баланс на професионални знания и умения;
- Разнообразие в квалификацията и професионалния опит на членовете на ръководния орган, необходими за управлението;
- Качества и умения, гарантиращи осъществяване на основната дейност и функции на Банката.

Банката е процес на изработване на политика за осигуряване на разнообразие при подбор на членовете на ръководния орган, съгласно чл. 435, пар.2, буква в).

Банката е в процес на създаване на Комитет по подбор, съгласно изискванията на ЗКИ.

ХІХ. ЛИВЪРИДЖ

Отношението на ливъридж се изчислява като мярката за капитал на Банката се разделя на мярката за общата експозиция и се изразява в проценти. Мярката за капитал е капиталът от първи ред.

Мярката за обща експозиция е сборът на стойностите на експозициите по всички активи и задбалансови позиции, които не са приспаднати при определяне на мярката за капитала.

Банката определя стойността на експозицията на задбалансовите позиции след извършване на посочените изменения на конверсионните коефициенти изброени в чл. 429, т.101 буква в) от Регламента.

Банката изчислява отношението на ливъридж като средноаритметична стойност на месечните стойности на отношението на ливъридж за едно тримесечие.

Към 31.12.2015 год. данните за отношението на ливъридж на Банката са както следва:

	<i>Експозиция на КЛ: Стойност от месец 1</i>	<i>Експозиция на КЛ: Стойност от месец 2</i>	<i>Експозиция на КЛ: Стойност от месец 3</i>	<i>Коефициент на ливъридж, изчислен като средно- аритметична стойност на месечните стойности на отношението на ливъридж за едно тримесечие</i>
Свързани с търговия задбалансови позиции със среден риск и официално подкрепяно експортно финансиране, свързано със задбалансови позиции	25 279	24 994	24 384	
Други задбалансови позиции	3 998	3 815	3 685	
Други активи	716 499	693 293	671 899	
Капиталови и регулаторни корекции				
Капитал от първи ред - напълно въведено определение	90 338	90 395	90 191	
Капитал от първи ред - преходно определение	90 338	90 395	90 191	
Регулаторни корекции - напълно въведено определение	-355	-344	-344	
Регулаторни корекции - преходно определение	-695	-753	-501	
Коефициент на ливъридж				
Коефициент на ливъридж - при използване на напълно въведено определение на капитал от първи ред	12,12%	12,52%	12,89%	12,51%
Коефициент на ливъридж - при използване на преходно определение на капитал от първи ред	12,12%	12,53%	12,89%	12,52%